

ZARZĄDZENIE NR 18/2013

DYREKTORA SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. WINCENTEGO WITOSA W BORKU STRZELIŃSKIM Z DNIA 05 KWIETNIA 2013r. w sprawie procedur postępowania w sytuacjach trudnych

Podstawy prawne stosowanych procedur:

- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* (tekst jedn.: DzU 2004 nr 256, poz. 2572 ze zm.);
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich* (tekst jedn.: DzU 2010 nr 33, poz. 178 ze zm.);
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii* (DzU 2005 nr 179, poz. 1485 ze zm.);
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (tekst jedn.: DzU 2007 nr 70, poz. 473 ze zm.);
- *Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji* (DzU 2007 nr 43, poz. 277 ze zm.);
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem* (DzU 2003 nr 26, poz. 226).

§ 1

Zarządzam wprowadzenie na terenie szkoły określonych procedur postępowania w sytuacjach trudnych, tj.:

1. w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy rodzinnej,
2. w przypadku uzyskania przez nauczyciela informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków odurzających, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji,
3. w przypadku występowania w szkole aktu lub aktów agresji, przemocy, w tym cyberprzemocy itp.,
4. wobec ucznia z zaburzeniami psychicznymi, który zachowuje się agresywnie w stosunku do innych lub do siebie,
5. w przypadku częstych nieobecności ucznia.
6. rozpoznawania środowiska ucznia.
7. w sytuacji wypadku ucznia w szkole.

§ 2

W przypadku wystąpienia na terenie szkoły sytuacji zagrożenia i sytuacji trudnych wymienionych w § 1 zaleca się zastosowanie właściwych do okoliczności procedur, stanowiących załącznik od 1- 7 do niniejszego zarządzenia.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 08.04.2013r.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE UCZEŃ JEST OFIARĄ PRZEMOCY RODZINNEJ

1. Nauczyciel przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Zapisuje datę i godzinę zgłoszenia.
2. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy pedagoga lub psychologa i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca informuje pedagoga lub psychologa i dyrektora szkoły, o ile nie zrobił tego nauczyciel.
4. Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia, dyrektor, pedagog lub psycholog wzywa lekarza.
5. Dyrektor i psycholog/pedagog, dbając o dyskrecję, przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym, o ile jest to możliwe (gdzie i kiedy doszło do zdarzenia lub zdarzeń, jaka była ich częstotliwość).
6. Pedagog/psycholog zawiadamia i wzywa do szkoły rodzica (prawnego opiekuna lub osobę z najbliższej rodziny) pokrzywdzonego, którego sprawa nie dotyczy.
7. Dyrektor podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury „Niebieska Karta” i wyznacza pracownika, który ją przeprowadza.
8. Dyrektor niezwłocznie po wdrożeniu procedury zawiadamia przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego działającego w Gminie Borów i przekazuje mu sporządzoną dokumentację pokrzywdzonego.
9. W przypadku osoby nieletniej dyrektor zawiadamia sąd rodzinny i nieletnich.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UZYSKANIA PRZEZ
NAUCZYCIELA INFORMACJI, ŻE UCZEŃ UŻYWA ALKOHOLU LUB INNYCH
ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH BĄDŹ PRZEJAWIA INNE ZACHOWANIA
ŚWIADCZĄCE O DEMORALIZACJI**

1. *Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.*
2. *Wychowawca informuje o zaistniałych faktach pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.*
3. *Wychowawca lub pedagog/psycholog lub dyrektor wzywa do szkoły rodziców/rodzica (prawnego opiekuna) ucznia i przekazuje uzyskaną informację.*
4. *Wychowawca i pedagog/psycholog lub/i dyrektor przeprowadza/przeprowadzają rozmowę z rodzicami i uczniem (można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym).*
5. *Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni nieletniego ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny i policję (specjalistę ds. nieletnich).*
6. *Gdy rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą, ale są nieskuteczni, i gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (takie jak rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, skierowanie na terapię itp.), a ich zastosowanie wobec nieletniego nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny i policję (dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji, co nie zwalnia szkoły z prowadzenia nadal działań wychowawczych).*

UWAGA!

W przypadku uzyskania informacji o nieletnim będącym pod wpływem alkoholu nauczyciel powinien rozpatrywać ten problem nie tylko w aspekcie demoralizacji nieletniego czy naruszania regulaminu szkolnego, lecz także pod kątem przestępstw związanych ze sprzedażą alkoholu nieletniemu.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń narkotyzuje się, albo podejrzenia, że jest pod wpływem środków odurzających, nauczyciel powinien powiadomić specjalistę ds. nieletnich lub dzielnicowego, którzy w ramach zadań wynikających z rozpoznania osób nieletnich zagrożonych demoralizacją podejmą działania zmierzające do rozpoznania i zwalczania tego zjawiska w środowisku lokalnym.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĘPOWANIA W SZKOLE AKTU LUB AKTÓW AGRESJI I PRZEMOCY, W TYM CYBERPRZEMOCY

1. Nauczyciel przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków, i w razie potrzeby prowadzi do pielęgniarki szkolnej lub pedagoga/psychologa szkolnego klasę zostawiając pod opieką pomocy nauczyciela lub pracownika szkoły
2. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy lub/i dyrektora szkoły i niezwłocznie wraca na zajęcia.
3. Wychowawca informuje o zdarzeniu pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły, o ile nie zrobił tego nauczyciel.
4. Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia, dyrektor lub pedagog/psycholog wzywa lekarza.
5. Jeżeli akt agresji/przemocy ma znamiona przestępstwa lub czynu karalnego, dyrektor wzywa policję i następnie wdrażana jest procedura przewidziana dla takiej sytuacji.
6. Jeżeli akt agresji/przemocy nie ma powyższego charakteru, wychowawca klasy lub/i psycholog/pedagog przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym (gdzie i kiedy doszło do zdarzenia lub zdarzeń, jaka była ich częstotliwość), dbając o dyskrecję, oraz rozmawiają ze sprawcą/sprawcami oraz ewentualnymi świadkami.
7. Wychowawca klasy lub pedagog/psycholog zawiadamia i wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) pokrzywdzonego i sprawcy.
8. Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą, ustala się działania wobec sprawcy (takie jak: rozmowy z wychowawcą i pedagogiem, terapia psychologiczna, monitoring zachowania prowadzony przez wychowawcę i zespół klasowy, kary rodzicielskie i statutowe – nagana, obniżenie oceny zachowania), wobec poszkodowanego (np. rozmowy z wychowawcą i pedagogiem, terapia psychologiczna, zadośćuczynienie) oraz świadków (rozmowy wychowawcze).

9. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni nieletniego sprawcy nie współpracują ze szkołą lub podjęte działania są nieskuteczne, a akty agresji/przemocy są częste, dyrektor zawiadamia policję (sekcję do spraw nieletnich,) i sąd rodzinny i nieletnich.
10. W przypadku gdy sprawca agresji/przemocy jest nieznany, dyrektor po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/rodzica (opiekuna prawnego) ucznia poszkodowanego o możliwości zawiadomienia policji lub sam zawiadamia policję.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI, KTÓRY ZACHOWUJE SIĘ AGRESYWNIE W STOSUNKU DO INNYCH LUB SIEBIE

1. Nauczyciel zostawia klasę pod opieką innego nauczyciela uczącego w innej sali lub innego pracownika szkoły i prowadzi ucznia lub uczniów do pielęgniarki szkolnej lub pedagoga/psychologa.
2. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy i pedagoga/psychologa szkolnego, a następnie niezwłocznie wraca na zajęcia.
3. Wychowawca lub pedagog/psycholog informuje o zdarzeniu dyrektora szkoły.
4. Jeżeli stan ucznia/uczniów wskazuje na zagrożenie zdrowia i życia, dyrektor lub pedagog/psycholog wzywa lekarza.
5. Wychowawca klasy i psycholog/pedagog przeprowadzają rozmowy z poszkodowanym uczniem, o ile taki był, oraz ewentualnymi świadkami.
6. W razie potrzeby wychowawca klasy lub pedagog/psycholog zawiadamia i wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) chorego ucznia i ewentualnego poszkodowanego.
7. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą, ustala się działania wobec chorego ucznia (takie jak np. wizyta u lekarza, rozmowy z wychowawcą i pedagogiem, terapia psychologiczna, monitoring zachowania prowadzony przez wychowawcę i zespół klasowy), wobec poszkodowanego (takie jak np. rozmowy z wychowawcą i pedagogiem, terapia psychologiczna, zadośćuczynienie) i świadków (rozmowy wychowawcze).
8. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni chorego ucznia nie współpracują ze szkołą lub podjęte działania są nieskuteczne, chory jest nieletni, a akty agresji są częste, to dyrektor zawiadamia sąd rodzinny i nieletnich.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU CZĘSTYCH NIEOBECNOŚCI UCZNIĄ

1. Rodzice mają obowiązek usprawiedliwić nieobecności dziecka w terminie ustalonym w Statucie Szkoły - § Zasady zwalniania uczniów i usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach szkolnych.
2. Rodzice są zobowiązani do informowania wychowawcy o przyczynie dłuższej nieobecności najpóźniej w drugim dniu nieobecności dziecka w szkole.
3. Wychowawca powinien na bieżąco znać powody nieobecności dziecka w szkole.
4. Jeżeli nieobecności nie zostaną usprawiedliwione w wyznaczonym terminie, wychowawca powiadamia o nieobecnościach rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
5. Informacja może być przekazana telefonicznie, listownie. Rodzice mogą być też poproszeni o zgłoszenie się do szkoły w celu wyjaśnienia nieobecności dziecka.
6. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą, ustala się kompleksowe działania wobec ucznia (takie jak np. rozmowy z pedagogiem/psychologiem, pomoc pedagogiczno-psychologiczna, monitoring zachowania prowadzony przez wychowawcę, kary rodzicielskie i statutowe – nagana, obniżenie oceny zachowania).
7. W przypadku braku współpracy rodzica (opiekuna) z wychowawcą: rodzic nie uczestniczy w zebraniach, konsultacjach, nie wyraża chęci na spotkania indywidualne oraz w przypadku dalszego uchylania się od obowiązku szkolnego, wychowawca zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły.
8. Dyrektor sprawdza przyczyny nieobecności ucznia poprzez:
 - Rozmowę z rodzicami ucznia na terenie szkoły, w trakcie której informuje rodziców (opiekunów) o obowiązujących przepisach prawnych w zakresie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki,
 - Wywiad w domu rodzinnym ucznia.

9. Wychowawca, dyrektor oraz rodzice ucznia podejmują wspólne działania zaradcze w celu regularnego realizowania obowiązku szkolnego przez danego ucznia.
10. W sytuacji, gdy uczeń w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły kieruje wnioskiem o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu egzekucyjnego, jakim jest gmina.
11. Dyrektor szkoły w porozumieniu z wychowawcą ucznia pisemnie informuje Sąd Rodzinny, Wydział Rodzinny i Nieletnich o uchyleniu się ucznia od obowiązku szkolnego.

PROCEDURA ROZPOZNAWANIA ŚRODOWISKA UCZNIĄ

1. Komunikowanie jest podstawową cechą systemu rozpoznawania środowiska ucznia.
2. Wymiana informacji na temat poszczególnych uczniów zachodzi między współdziałającymi osobami zatrudnionymi w szkole: dyrektorem szkoły, wychowawcami, pedagogiem, psychologiem, nauczycielami, wychowawcami świetlicy.
3. Na wniosek dyrektora szkoły informację uzupełniają osoby zatrudnione poza szkołą, tj.: Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Powiatowej Policji, Publicznej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, kuratorzy sądowi.
4. Pod koniec każdego roku szkolnego odbywają się konsultacje wychowawców dzieci sześciolletnich z przyszłymi wychowawcami klas pierwszych.
5. Na podstawie tych rozmów wychowawca sporządza wykaz uczniów:
 - Zagrożonych demoralizacją,
 - Trudnych wychowawczo
 - Z rodzin wielodzietnych,
 - Z rodzin rozbitych, niepełnych itp.
6. W przypadku nagłego wystąpienia problemów ucznia(niespełnianie wymagań szkoły), zmiana zachowania(wagary, agresja, nieposłuszeństwo, używanie środków psychoaktywnych, itp.) dyrektor szkoły po konsultacjach z wychowawcą , pedagogiem i psychologiem:
 - a. Przeprowadza rozmowę z rodzicami na terenie szkoły w celu ustalenia przyczyn zmiany zachowania i podjęcia środków zaradczych,
 - b. Zleca przeprowadzenie wywiadu środowiskowego aby ustalić warunki socjalno – bytowe, relacje między dzieckiem a rodzicami i rodzeństwem, system kar i nagród, czas wolny dziecka.

7. Wizyta domowa może przybierać charakter poradnictwa wychowawczego lub interwencyjnego.
8. W niektórych sytuacjach wychowawca, pedagog może korzystać z asysty funkcjonariusz KP, pracownika socjalnego GOPS- u, oraz kuratora sądowego.
9. W uzasadnionych przypadkach wychowawca, pedagog wnioskuje do dyrektora szkoły o kierowanie spraw uczniów z rodzin zaniedbanych środowiskowo do Sądu Rodzinnego Wydział Rodzinny i Nieletnich.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYPADKU UCZNI W SZKOLE

Wypadek w szkole to nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w czasie pozostawania ucznia pod opieką szkoły na jej terenie lub poza terenem. Celem procedury jest zapewnienie należytej opieki i pomocy poszkodowanemu uczniowi przez pracowników szkoły. Osobami odpowiedzialnymi są dyrektor szkoły, nauczyciele oraz pracownicy niepedagogiczni.

I. LEKKI WYPADEK NIEWYMAGAJĄCY INTERWENCJI LEKARZA

1. Jeśli uczeń ma tylko stłuczenia, powierzchowne zdrapania lub zranienia, należy odprowadzić go do higienistki szkolnej/ osoby przeszkolonej do udzielania pomocy.
2. O wypadku i jego przyczynach nauczyciel informuje dyrektora szkoły oraz rodziców, z którymi ustala ewentualną konieczność odbioru ucznia ze szkoły przed zakończeniem zajęć.
3. W przypadku zaistnienia lekkiego wypadku nie spisuje się protokołu powypadkowego ani nie zamieszcza informacji o jego zaistnieniu w rejestrze wypadków.

II. WYPADEK WYMAGAJĄCY INTERWENCJI LEKARZA (SPECJALISTYCZNEJ POMOCY) LUB ŚMIERTELNY.

1. Ucznia należy doprowadzić do higienistki szkolnej lub wezwać higienistkę/ osobę przeszkoloną do udzielania pierwszej pomocy na miejsce zdarzenia i zadzwonić po pogotowie.
2. Do czasu przybycia pogotowia higienistka szkolna/ osoba przeszkolona do udzielania pierwszej pomocy zapewnia uczniowi pomoc.
3. Uczniowi nie należy podawać żadnych leków bez konsultacji z rodzicem/ opiekunem.

4. O wypadku i jego przyczynach nauczyciel bezzwłocznie informuje dyrektora szkoły oraz rodziców.
5. Dyrektor szkoły powiadamia o wypadku organ prowadzący oraz inspektora BHP, zabezpiecza miejsce wypadku oraz powołuje komisję badającą przyczyny wypadku.
6. O ciężkim lub śmiertelnym wypadku dyrektor szkoły powiadamia ponadto prokuratora i kuratorium oświaty.
7. O wypadku do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia dodatkowo niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
8. Komisja sporządza protokół ze swoich prac, uwzględniając wnioski i zalecenia w zakresie zapobiegania podobnym zdarzeniom w przyszłości.
9. Wnioski komisji są omawiane na posiedzeniu rady pedagogicznej.
10. Dyrektor szkoły podejmuje wszelkie możliwe działania i wydaje niezbędne zarządzenia mające umożliwić realizację wniosków komisji powypadkowej i rady pedagogicznej.
11. Wypadek zostaje wpisany do rejestru wypadków prowadzonego w szkole.

PROTOKÓŁ POWYPADKOWY

1. ZESPÓŁ POWYPADKOWY W SKŁADZIE

.....(imię i nazwisko, stanowisko)

..... (imię i nazwisko, stanowisko)

dokonał w dniach..... ustaleń dotyczących okoliczności przyczyn wypadku, jakiemu w dniu..... o godz. uległ/a(imię i nazwisko)

Z (wskazanie klasy lub innej jednostki podziału organizacyjnego osób pozostających pod opieką szkoły lub placówki) szkoły/ placówki
(nazwa i adres szkoły lub placówki) urodzony/a zamieszkały/a
..... (adres)

2. RODZAJ WYPADKU (śmiertelny, zbiorowy, ciężki, lekki)

.....

3. RODZAJ URAZU I JEGO OPIS

.....

4. UDZIELONA POMOC

.....

5. MIEJSCE WYPADKU

.....

6. RODZAJ ZAJĘĆ

.....

7. OPIS WYPADKU- Z PODANIEM JEGO PRZYCZYNY

.....

8. IMIĘ I NAZWISKO OSOBY SPRAWUJĄCEJ NADZÓR NAD POSZKODOWANYM W CHWILI WYPADKU

.....

9. CZY OSOBA SPRAWUJĄCA BEZPOŚREDNIĄ PIECZĘ NAD POSZKODOWANYM BYŁA OBECNA W CHWILI WYPADKU W MIEJSCU, W KTÓRYM ZDARZYŁ SIĘ WYPADEK? (jeżeli nie- podać dlaczego)

.....

10. ŚWIADKOWIE WYPADKU

.....(imię i nazwisko,adres)

..... (imię i nazwisko, adres)

11. ŚRODKI ZAPOBIEGAWCZE :

.....

12. POSZKODOWANEGO, JEGO RODZICÓW(PRAWNYCH OPIEKUNÓW) POU CZONO O MOŻLIWOŚCI, SPOSOBIE I TERMINIE ZŁOŻENIA ZA STRZEŻEŃ.

Podpis pouczonych :

1).....

2).....

13. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW DO PROTOKOŁU, W TYM EWENTUALNYCH ZA STRZEŻEŃ, JEŻELI ZŁOŻONO JE NA PIŚMIE:

1).....

14. DATA PODPISANIA PROTOKOŁU.....

Podpisy członków zespołu:

1).....

2).....

Podpis dyrektora oraz pieczęć szkoły.....

Potwierdzenie przez osoby uprawnione:

1. Zaznajomienia się z protokołem i innymi materiałami postępowania powypadkowego:.....

2. Złożenia zastrzeżeń na piśmie:.....

3. Otrzymania protokołu.....